

Hónapló

NYÁR

2024

Radnóti Miklós: Július Düh csikarja fenn a Zaporok. Elfáradnak, fíntorog. Nelves hajjal futkároznak meztelepben földbe búnak, este lett. Tisztaestü hőség, fák felett. Nemes hajjal futkároznak meztelepben földbe búnak, este lett. Tisztaestü hőség, fák felett.

Radnóti Miklós: Augustus A harsány napsütésben ott csapzott már a rét és sárgáll már a lomb közt a szép aranyranét. Mókus sívít már és a bűszke vadgesztenyén is szúr a túske.

Lipták Gábor Városi Könyvtár Balatonfüred

Nemes Nagy Ágnes

Tarka ló

Ment az utcán tarka ló.
Barna-fehér volt a ló,
fényes nyaka, fényes feje,
mint héjából most kibújt
barna-fehér vadgesztenye.
Mentem volna eléje,
elmaradtam mögéje,
barna-fehér sálja volt
(úgy értem, hogy sörénye).

Egy napocska jár az égen,
Két csacsi legel a réten.
Három bárány versenyt béget,
Négy évszak tesz ki egy évet.
Öt gomb van a kabátomon,
Hat zseb meg a nadrágomon.
Hét színből áll a szivárvány,
Nyolc veréb ül a kútkáván.
Kilenc üveggolyót vettem,
Tíz szem cukrom mind megettem.

Nemes Nagy Ágnes: Labda

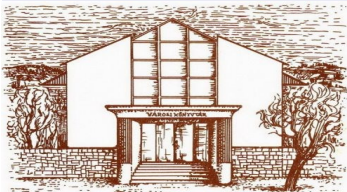
Jó a nyár, jó a tél,
jó az út, jó a szél,
jó a labda – nézd, szalad; –
jó a hold és jó a nap.

Jó a fán a labdarózsa,
mintha fényes labda volna,
jaj! még egyszer elszalad,
elgurul a fák alatt.

Elgurul a labdarózsa,
mint a hold, mint a nap,
fuss utána, elszalad,
hogya gyorsan elkapod,
tenyeredbe markolod,
s mégse rózsza, mégse hold –

akkor mégis labda volt.

Kukurikú, jó reggelt!
Szól a kakas, ha felkelt.
Rajta, rajta gyerekek,
Ágyatokból keljetek!
Ébredj, ébredj már,
Hív a napsugár!
A Nap is az égen jár,
Álomszuszek,
ébredj már!

Kiadja: Lipták Gábor Városi Könyvtár Gyekerekészlege
8230 Balatonfüred, Kossuth Lajos u. 35.

Szerkesztő: Sz. Faragó Szilvia
gyerekkönyvtáros

Email: sz8230@gmail.com

Gazdag Erzsé: Nyári eső

Rakoncátlan szélgyerek
égi tónál tekereg.
Unatkozik, s unalmában
mireg-morog, kesereg.

Szabó Lőrinc: Ny

Nyár. Kert. Csönd. Dél.
Ég. Föld. Fák. Szél.
Méh döng. Gyík vár.
Pók ring. Légy száll.
Jó itt. Nincs más
csak a kis ház.
Kint csönd és fény.
Bent te meg én.

Arra sétál felhőcske.
Orra búbján szeplőcske.
Szél csúfolja, megfricskázza,
csak akkor old kereket.

Szegény felhő sírdogál,
fájó könnye hulldogál.
Szikkadt földre leperreg;
nyári eső csepereg.

Versek nyárra

Balogh József: Nyár

Nyár kacsint be az ablakon
egy tikkadtságos hajnalon,
fénye a redőnyt törve át
magával fűrészt hús szobát.

Paplant ébreszt és takarót,
lajháros-lusta ágylakót,
tarisznyájában új virág,
- nem kap a szirma hógutát -,

s van benne friss vakáció,
egy tópartra szánt rádió,
fecskék cikázó röpte száz,
veriték-lázás kerti ház...

A dinnye tőle cukrosul,
nevet a Nap rá huncutul,
izzad az erdő, fű, a rét,
patak párolog, és az ég
szinte önmagát fényli szét.

Vihar, ha orvul mennydörög:
kugliznak fönny az ördögök,
fürge felhő száll, dús-esős,
lenn fű között időz az őz,
isz' messzi még az ősz, a csősz.

Devecsery László

Felhőjáték

Kinn a réten, nyári réten,
nyár-délután, könnyű szélben,
hanyatt fekvé, álmódzva,
néztem fel az ég-magasra.
Felhők jöttek, felhők mentek,
játszottak, mint a gyerekek:
fogócskáztak, felnevettek,
azután meg tovább mentek.
Tovább mentek, messze szálltak,
formát formára formáltak!
Jött egy sárkány: lángot lelve,
szél-játékban ellehelte?
Hullámozott mögötte tenger:
hajó rajta, de nincs ember;
utána hal, mely jókora,
mosolya felhőből jópofa?
Láttam még törpét, óriást,
madarat nagyot: bóbítást,
szél-fújta felhő-trombitát,
szárnyakkal nyulat: elrepült,
felettem a szél hegedült?
Varázslat történt számtalan,
felhők játszottak száz mesét,
s a délután is véget ért!

Benedek Elek: **Dal a búzavirágról**

Arany kalászkok tengerében járok,
Reám nevetnek kék búzavirágok.
Nevetős kedvük nem tudom, miért van,
Egy-két nap tán még s fekszenek alétlan.

Óh, szép búzavirág, érzed-e véged?
Készül a kasza már elbánni véled.
Készülj te is, készülj a bús halálra,
Szürcsöld a harmatot, tán utoljára!

Arany kalászkok, kék búzavirágok,
Itt kell hagynotok ezt a szép világot.
Alighogy éltetek, s már vége, vége...
Felnyög a vén föld: oda ékessége!

Fent a hegyek között mélységes csend ül,
Ám lent a völgyben a kasza már csendül,
Dúl az arany kalász, ledül a rögre,
Helyét a bús tarló veszi örökbe.

Bús tarló fölött, haj, színe hagyottan,
Szegény búzavirág összetapodtan,
S felsír fölötte sirató madárdal:
Egy lett a sorsa a konkolyvirággal!

Óh, szép virág, siratlak én is téged,
Ki szerzél nékem sok gyönyörűséget.
Színedben az égnek kékségét láttam,
Isten kezének remekét csodáltam.

Te, kinek magja a kék égből szállt le,
Színehagyottan is legszebb virág te,
Hű barátodtól mért kell megválnod!?
– Nyugodj csendesen. Legyen szép az álmod.

A kerekerdei játszótéren egy nagy, kövér borzgyerek rá akart ülni a hintára.

Tapsi Ferkó, Mókus Péter, Ürge Gyurka, sőt még Kisegér Kelemen is hiába magyarázták neki, hogy ne üljön rá, mert ekkora borzfiú alatt leszakadhat a kicsiknek szánt, lenge hinta. Borz Berci mindennap újra eljött, és megpróbálta elfoglalni, amiből rendszerint akkora nézeteltérés támadt, hogy az egyiknek az emlékét máig is őrzi Malacka fülén egy szagattott csipkeminta.

Egyszer aztán a harkály kiszögezte a tölgyfa derekára az erdei határozatot, ami így szólt:

„Nagy, kövér borzok a játszótéri hintát nem használhatják! A tilalom megszegőjére személyesen fogok ráfordulni. Bömböldi Balambér, barnamedve.”

No hiszen, volt öröm! Csak a borz kerülgette duzzogva a margarétás, mécsvirágos játszóteret. Nem mertte megszegni a tilalmat, mert a harmatos fűben friss medvenyomokat látott. Mérgeesen nézte, hogyan hintázik a mókus, hogy leng a nyuszi kajla füle a szélben, sőt még azt is el kellett tűrnie, hogy malacka csúfondárosan ráöltse a nyelvét.

– Na, megálljatok! – morogta magában. Azért is borsot török az orrotok alá! Ha én nem hintázhatom, egykönnyen ti sem fogtok!...

Másnap reggel az erdei-mezei gyerekek egy óriási görögdinnyét találtak, közvetlenül a hintájuk előtt – de akkorát, hogy attól sem a hintára felülni, sem azt meglendíteni nem lehetett. Nyilvánvaló volt, hogy az erős borz görgette oda.

– Most mitévők legyünk? – nézett egymásra Tapsi Ferkó és Mókus Péter.

– Majd én megmondom! – visított Malacka. – Ha a kölcsönkenyér viszszejár, akkor a kölcsöndinnye is!

– Színigaz – cincogott Kisegér Kelemen – , de hogyan akarod neki visszaadni, amikor meg sem bírod mozdítani?

– Ha mindnyájan nekirugaszkodunk, együtt el tudjuk görgetni a lejtős domboldalig, onnan pedig már magától is legurul, és aztán...

... – itt lehalkította a hangját Malacka és kuncogva suttogott valamit a többieknek.

– Nagyszerű, nagyszerű! – verte össze apró mancsát Mókus Péter, .

Tapsi Ferkó pedig bukfcencet vetett örömében.

Hanem a dinnye nagyon nehéz volt, az út pedig rögös. Szuszogtak, lihegtek, százszor is nekirugaszkodtak, amíg végre-alahára boldogultak vele. Tapsi Ferkó füle egészen a vállára hervadt a fáradságtól, Üрге Gyurka elharapta a nyelvét, Kisegér Kelemen farkincája csücskét pedig meglapította a rettenetes dinnye.

Mind az öten fülig porosak, bogáncsosak lettek, mire a lejtő tetejéhez értek, de ott már valóban csak egy egészen kicsi lökés kellett ahhoz, hogy a dinnye meginduljon lefelé.

Gurult, gurult, mint a lavina, fület, virágot, mindent lehengerelve, és végül nagy zökkenéssel megállapodott, pontosan a borzvár kapujában.

Borz Berci ki akart jönni, hogy megnézzze, mi ez a nagy robaj – de már nem tudott. A dinnye teljesen eltörölaszolta a kijáratot. Távolról odahallatszott Malackák kárörvendő visongatása.-

– Kölcsöndinnye visszajár! Visszajár!

Malacka mégis tévedett, amikor azt hitte, hogy a borz lombohullató vasárnapig sem fog előjönni. Igaz, eleinte csak fújt, prüszkölt, mérgeződött magában, de aztán hamarosan ásott magának új kijáratot. És a következő reggelen a dinnye ismét ott volt a játszótéren, a hinta előtt, ugyanúgy, mint az előző napon.

Üрге Gyurka sírva fakadt, amikor meglátta, Malacka ellenben kijelentette, hogy a harcot nem lehet feladni, a dinnyét megint vissza kell görgetni a borzvár elé.

Hadd lássa, hogy nem akármilyen ellenfelekkel van dolga!

A többiek fancsali képet vágtak. Sehogy sem fült a foguk az újabb bosszúhoz. Tapsi Ferkót izomláz gyötörte, Kisegér Kelemennek be volt pólyálva a farkincája, Mókus Péter pedig egyszerűen a fejét rázta. Hozzá sem nyúl többé ehhez a szörnyűséges, nagy dinnyéhez!-

– Könnyű neked, te az ágon is hintázhatsz! – ripakodott rá Malacka és már majdnem összevesztek, amikor megzörrent az avar és észrevették a sünt.

A sün ritkán járt a játszótérre, mert szűrt, és a többiek féltették tőle az orrukat. Most mégis odahívták, hogy adjon tanácsot, mitévők legyenek. A sün végighallgatta őket, aztán se szó, se beszéd, elővette kicsi nádkését és meglékelte a dinnyét. Csodálatos, illatos, piros belseje volt! Malackának és társainak tátva maradt a szája.

A sün elkezdett jóízűen falatozni, és nagyokat csettintett hozzá. Tapsi Ferkó két lábra állt, úgy bámulta. Kisegér Kelemen egyszeriben meglepedkezett a fájós farkincájáról.

Üрге Gyurka akkorát nyelt, hogy hallani lehetett. Mókus Péternek és Malackának kicsordult a nyála. Erre a sün feléjük nyújtott egy-egy szeletet: – Tessék!

No, több se kellett! Kitérő ujjongással mind nekiestek a dinnyének. Mire a borz odasettenkedett meglesni, hogy mi történt, csupa vidám, jóllakott erdei gyereket látott. Malacka éppen teli pocakját simogatta, a sün pedig nádkésére tűzte az utolsó dinnyeszeletet és magasra emelte:-

– Köszönjük a finom dinnyét, Borz Berci! Ilyet akár mindennap ide guríthatsz nekünk! Mindenki hangosan nevetett, míg a borz majd megpukkadt mérgében, amiért neki nem jutott eszébe, hogy a dinnyét inkább meg kell enni. Úgy elszaladt, hogy még most is porzik az út utána. Malacka rámutatott a dinnyehéjra:

– Ezt pedig most hordjuk oda mind az ajtaja elé!-

– Még mit nem! – intette le a sün. – Nem volt elég a bosszúból?

– Akkor hová tegyük? – kérdezték valamennyien.

– Hát nem tudjátok?...A szemébe! – felelte a sün és egy darabbal máris elindult a játszótéri szeméttartó felé. A többiek szó nélkül utána.

Napraforgó

Nyár végére megérett a napraforgó barna magja. Zsuzska féltve őrizgette:

– Szükség lesz rá hóba', fagyba', jó lesz majd a hideg télben, tollborzoló téli szélben, mikor a víz jéggé dermed, árva madár-eledelnek.

Pár hét múlva sebbel-lobbal megjött a tél bunkósbottal. Lépte nyomán minden fagyott. Megálltak a kis patakok.

Odafenn a magas égen felhők ültek hófehéren. Aztán egyre lejjebb szálltak, majdnem súrolták a fákat.

Esett a hó szüntelenül, erdőn, mezőn, a ház körül.

Zsuzska reggel arra ébredt, frissen esett hó fehérlett erdőn, mezőn, dombon, hegyen. Szegény madár, most mit egyen?

A madárnép ázva-fázva keresgette: hol találna védett helyre, száraz ágra, ahol nem fagy oda a lába. De hiába, mindhiába: hó borul az egész tájra. Panaszolták a madarak:

– Csip-csip! A mag mind ott maradt, új tavaszig a hó alatt.

Zsuzska kiszólt:

– Gyertek ide! Napraforgó reggelire!

Meghívta a vörösbegyét, cinkét, csókát, a verebek hívatlanul ott ugráltak: kapott enni a madárhad.

Délben is szólt:

– Van elég napraforgómag-ebéd!

Így múlt el egy-két hónap. Már csak árnya volt a hónap: lucskos, piszkos, szürke árnya, mikor Erdész Zsuzska látta: fogytán a mag! Alig-alig elegendő tavaszig. Legvégén csak egy szem maradt:

– Kinek adjam, kis madarak? –

– Ne adj engem senkinek se, ültess el a kis kertedbe!

Mondta volna talán tovább, de a lics-pocs udvaron át Csuri veréb odaröppent. Elcsen- te, s már vitte ott fent. Még a magot le sem nyelte, mikor éppen véle szembe déli szél jött lelkendezve.

– Mi újság van? – tátogatott, s kiejtette a csöpp magot. De akkor már azt se bánta, ta- vaszt érzett a határba'.

Emitt nyíló hóvirágot, amott ennivalót látott. – Mikor a mag földre esett, nyújtózkodott egy keveset. A föld alá furakodott, duzzadt, dagadt, puffadózott. A megolvadt, hótól ázott, puha földben kicsírázott. Kerekedtek a levelek, szára nagyra növekedett.

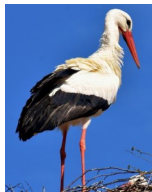
Zsuzska mérte, méricskélte: már addig ért, mint a térde, aztán nőttön nőtt tovább is, elérte a derekát is. Túlnőtte a vállát, fejét, alig látta a tetejét. Bimbót bontott. Nemsoká- ra aranytányér lett virága, s addig nézte fenn a napot, amíg beértek a magok. Mikor elhullott a szirma, súlyos fejét alig bírta.

Nyár végére megérett a napraforgó barna magja. Zsuzska féltve őrizgette:

– Szükség lesz rá hóba', fagyba', jó lesz majd a hideg télben, tollborzoló téli szélben, mikor a víz jéggé dermed, árva madár-eledelnek.

Mentovics Éva

A sérült gólya

Fáj a torka a gólyának,
nekiszállt egy csipkeágnak.

A tövise jól megbökte,
így a nyaka be van kötve.

Szól a társa: – Kelep, kelep,
kedves Elek, mi lett veled?

– Ne is kérdezd, drága Réka...
kuncog rajtam minden béka.

Meglátják a tarka sálat,
már messziről hahotáznak.
Ételt kíván éhes begyem.
Sérült gólya ne is egyen?

– Ne szomorkodj, drága Elek!
Hozok néhány békát neked.
Ha lekerül tarka sálad,
visszaadod – majd vasárnap.

Hétfőri Andrea

Rimkündér 76 oldal

Virágos felelgető

- Kiskertemben virágok,
egész nap mit csináltok?
- Hajladozunk, hintázunk,
ha eső jön megázunk.
- És ha jön a fagy s a hó,
betakar majd Télapó?
- Télen alszunk téli álmot,
hóaplanok várnak ránk ott.
- És ha itt a fürge nyár,
simogat a napsugár?
- Sziromszoknyánk igazítjuk,
magunkat kicsinosítjuk.

Mentovics Éva

Katicabogár

Nézd a kicsi katicát,
ide-oda reppen!
Még a Nap is elámul
a sok csuda pettyen.

Nem is kevés, nem is sok,
éppen hét van rajta,
a kis piros kabátkát
ügyes szabó varrta.

Tudja a kis katica,
milyen csinos benne,
harmatcseppben mosná meg,
hogya poros lenne.

VAKÁCIÓ

Hova menjünk,
milyen tájra?
Hegyre talán,
vagy pusztára?
Folyópartra,
vagy erdőre?
Faluszéli
zöld mezőre?
Lepkét fogjunk,
vagy horgásszunk?
Vagy mégiscsak
hegyet másszunk?
Akár erdő
akár folyó,
Gyönyörű a
vakáció!

(Zelk Zoltán)

Rokonok a nagyvilágban — A macskák

Milyen jó dolog is az, ha az embernek sok rokona van! Például a nyári szünetben, amikor el lehet menni hozzájuk nyaralni, vagy karácsonykor, amikor a sok rokon körülüli az ünnepi asztalt. Persze olyan rokonaid is lehetnek, akikről ugyan hallottál, de még soha sem találkoztál velük, mert messze laknak, másik országban, akár másik földrészen.

Az állatok világában sincs ez másként, mindegyik állatnak van több vagy kevesebb rokona, még a háziállatainknak is. Némelyik a közelben, más egészen távol, akár egy másik kontinensen él. A macska kedves háziállatunk. Szeretjük, mert puha, lehet simogatni, dorombol az ölünkben, néha még egeret is fog. Számtalan rokona él szerte a világban, köztük olyanok is, amiknek egyáltalán nem örülnénk, ha akár csak véletlenül is összefutnánk velük, mondjuk, egy nyaralás alkalmával. Pedig macskánk valamennyi rokon gyönyörű, puha bundás állat. És persze mind húsevő. Ragadozó! Sok a közös tulajdonság bennük, de vannak egészen eltérő vonásaik is.

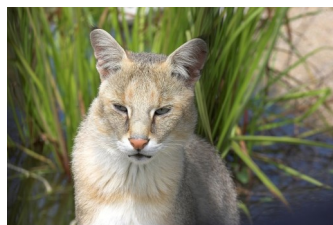
A mi házi macskánk pl. dorombol, ha elégedett, és jól érzi magát, meg ellenkező esetben is, amikor megijedt, fél, és dorombolással nyugtatja magát. Rokonai, a vadmacska, a hiúz és a gepárd szintén dorombolnak. A nagymacskák viszont, mint az oroszlán, a jaguár vagy a leopárd a halk mormolás helyett jól kieresztik a hangjukat, ordítanak és morognak. A tigris pedig pöfög. De nézzünk néhány kevésbé ismert rokont!

A vadmacska

A házi macskánk legközelebbi rokona, hiszen itt él a közelben, az európai erdőkben. Csak kevésbé nagyobb testű és zömökebb a házi macskánál, csíkos bundája kicsit tömöttebb, a farka meg bozontosabb. Az erdőben kóborolva néha találkozni is szoktak vele a házi macskák, sőt közös utódaik is szülehetnek. Mi, erdőjárók viszont ritkán pillanthatjuk meg őt, mert nagyon rejtőzködő életmódot folytat, éjszakai vadász.

A mocsári macska (vagy csausz)

A mocsári macska elég távol, Afrika északi részein, Ázsia nagy területein élő rokon. Őt már nehezen tévesztenénk össze a házi macskánkkal, mert jóval nagyobb testű, bundája meg sárga, akár a hiúzé. Mocsaras, vizes helyeken él, vízimadarakra vadászik. Kitűnő úszó. (A mi macskánk meg, ugye, utálja a vizet!)

Homoki macska (vagy margaritamacska)

Észak-Afrika, az Arab-félsziget, Pakisztán száraz, homokos, bozótos területeinek lakója. Csíkos bundája kiténően segíti őt a rejtőzködésben. Fülei nagyobbak, mint az európai rokonoké, azért, hogy nagy felületen párologtatva a hőségben hűtsék a testét. Kis területeken elszórtan él, és így már veszélyeztetett fajnak számít!

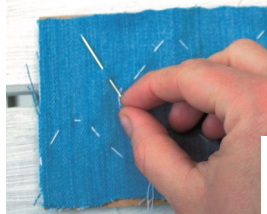
Égcsínek kép és béka a tóban

Hozzávalók:

egy képkeret, egy textildarab (én egy régi farmernadrágból vágtam ki egy darabot), olló, fehér fonál és tű, ragasztó, kagylók és egyéb nyári apróságok.

Munkamenet:

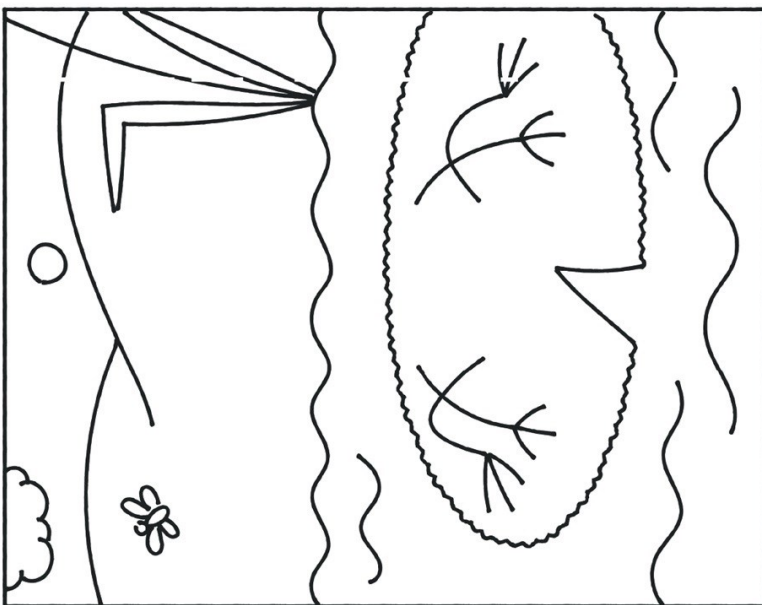
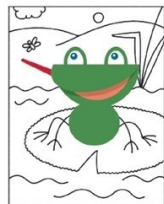
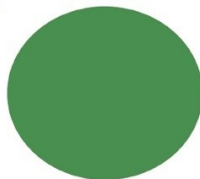
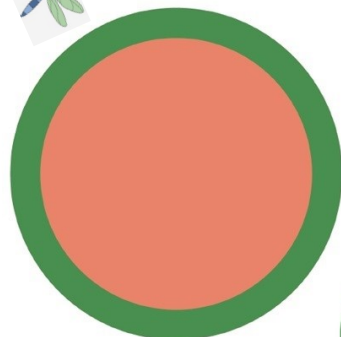
1. Kivágjuk a textildarabot, éppen akkorát, amekkora a képkeret kivethető hátlapja.

2. Fehér fonallal hullámokat varrunk rá, majd ragasztóval a képkeret hátlapjára rögzítjük és beillesztjük a keretbe.

3. Ezután már csak a kagylók felragasztása van hátra.

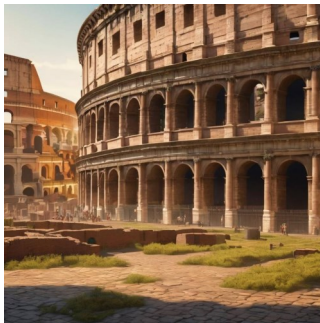
- Színezd ki a hátteret!
- Először a hasát ragaszd a helyére!
- A nagyobb kör a szája, ezt hajtsd félbe!
- Helyezd el a szemeket és a száját, majd ragaszd le őket!
- A félbehajtott száj belsejébe illeszd be a nyelvet és a vé-

Az ókori Róma 1.

Volt idő, amikor a mi tájainkon, a Duna mentén, de a Brit-szigeteken és Egyiptom földjén is ugyanaz az ember uralkodott: a római császár.

Minden egy város megalapításával és két fiútestvérrel kezdődött, akiket egy farkas nevelt fel.

Istenek és farkasok fiai

A régi rómaiak úgy mesélték, hogy a történelmük egy ikerpárral, Romulusszal és Remusszal kezdődött. Úgy volt rendelve a sorsuk, hogy egy óriási birodalom alapjait rakják le. Nem csoda, hiszen a háború istenének, Marsnak voltak a fiai. Amikor a

vidék királya tudomást szerzett a jóslatról, megijedt, és megpróbálta megölni őket. Csodával határos módon sikerült csak megmenekülniük és felnőniük: egy farkas, majd egy pásztor nevelte őket.

Ezért is volt aztán több mint ezer éven át a farkas a rómaiak egyik legfontosabb jelképe. A fiúk végül nagy harcosokként tértek vissza a vadonból, legyőzték az uralkodót, és egy új város alapításába fogtak. De vita támadt köztük, hogy hol épüljön föl ez a város. Az istenek Romulust támogatták, Remus viszont nem tudott belenyugodni a vereségbe.

Amikor elkezdték építeni az új város falait, átugrota az alapokat, és azon gúnyolódott, hogy „ilyen” falak senkitől sem fogják megóvni az ott élőket. Ez lett a veszte, hiszen Romulus korábban azt adta parancsba, hogy bárki, aki rossz szándékkal próbálja meg átlépni a falakat, annak meg kell halnia. A várost végül az alapítójáról és első királyáról, Romulusról nevezték el Rómának.

Ki tudja, talán mert az alapítók a háború istenének voltak a fiai, a rómaiak bizony folyamatosan harcoltak a körülöttük élő népekkel, és a sors úgy hozta, hogy általában győztek is. Legyőzték a görögöket, az egyiptomiakat, a keltákat és még sok más népet. A birodalmuk fokozatosan fél Európát és a Földközi-tenger teljes partvidékét magában foglalta. Uralkodóik, azaz a római császárok között olyan híres hadvezérek, politikusok és filozófusok voltak, mint Julius Caesar, Augustus és Marcus Aurelius. A sikerhez a kitűnő hadseregen kívül persze még sok más is kellett.

A közös nyelv

A hatalmas Római Birodalom sok-sok népet fogott egybe. Lakosai sokféle nyelvet használtak, de mégis volt egy, a latin, ami egyfajta közös nyelvnek számított. Olyasmi volt, mint manapság az angol: ha nem is beszéljük mind tökéletesen, valamit azért megértünk belőle, és a távolról jött emberekkel ezen kommunikálunk. A rengeteg nép, akiket a rómaiak meghódítottak, közös nyelvként mind a latint használták.

Szélfiúcska a Balatonon

Az öreg téli szél még egyszer maga köré gyűjtötte fűtyörésző fiacskáit, mielőtt nekiengedte volna őket a világnak. Zúgtak-búgtak, pörögtek, forogtak a vad kis szelek, alig bírtak magukkal, és az öreg elégedetten gyönyörködött bennük.

– Derék vihar lesz valamennyiből! Nyugodtan rájuk bízhatom a világot.

Örömeiben nagyot fűjt, de boldog sóhajtása hirtelen megakadt a legkisebbik szélfiúcskán, aki vékonykán és szelíden lengedezett a sor végén. Még az ősszel született, hulló bükkfalevelek sóhajából, és olyan gyengécske volt, hogy rendszeren fűtyülni sem tudott, csak halkán dudorászni.

– Hej, te gyerek, te gyerek! – nyögött fel egyszerre bánatosan az öreg szél, és leheletétől csupa zúzmara lett minden faág. – Mi lesz belőled? Hiszen annyi erőd sincsen, hogy egy hópihét megtáncoltass!

– Ne búsulj, öreg szélapám – suttogetta a szélfiúcska -, majd csak találok magamnak valami foglalkozást.

– Hihihiiii! Hahahaaaa! – viháncoltak a haszontalan testvérek. – Legfeljebb ingecskéket szárogathatsz a kertek alatt! De még abba is belefáradsz, te kis fuvallat!

– Nem lábujjhegyen kell osonni, fiacskám – oktatta az öreg téli szél. – Nézd a bátyáidat, milyen bátran száguldanak! Tanulj tőlük, hogy megerősödj!

Azok bizony nem is vártak tovább. Nekiiramodtak a mezőnek, sívítva kergetőztek, aztán beszöktek a városba, utcahosszat hancúrozni, s megmutatni, hogy milyen legények! Jól megrázták az ajtókat, ablakokat és beledudáltak a kéménylyukakba. Mind-egyik vitte valamire. Az egyikből felleghajtó lett, a másikkból hófúvó, a harmadikból kalapkergető, a negyedikből híres forgószelel – csak a kicsi szélfiú táncolt ide-oda búsan és tanácstalanul, mert még egy kislány arcát sem tudta pirosra csípni. Szégyenében elbújt az alvó erdőszélen. Hol itt, hol ott motoszkált a kopasz gallyak között, míg egyszer csak véletlenül beleborzolt egy alvó madár színes tollába. A madár felriadt.

– Ej, de megcsiklandoztál, te huncut! Hanem azt meg kell hagyni, hogy finom ujjú szélgyerek vagy, nem olyan goromba, mint a Sűvöltő meg Orkán, akik elkeserítik az életünket.

– Ó – lehelte a kicsi szél -, te vagy az első, aki ilyen kedveset mondasz nekem. Pedig a nagy szelek családjában én senki sem vagyok. Még rendes foglalkozásom sincsen. Ezen aztán a madárka csettegve-csattogva nevetni kezdett:

– Foglalkozás? Minek az egy szélnek?

– Mi sem hiába járjuk a világot – magyarázta a szélfiú. – Esőket hordunk, földeket szárfítunk, megfésüljük az erdőket. Akad munka bőven. Csak én nem értek semmihez.

Életében először akkorát sóhajtott, hogy a bükkfaágon lógó, ezüstös jégcsapok csengvebongva megzendültek tőle. Mintha ezüstcimbalom szólalt volna meg az erdő álomszerű csendjében.

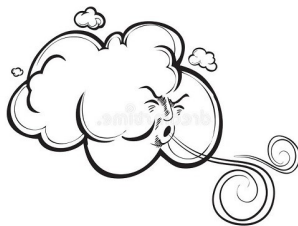
– Mi volt az? – kiáltott egy harkály.

– Mi? ... Mi? ... Mi? ... – kérdezték sorban a cinegék.

– Muzsika? – ujjongott fel a színes tollú madár. – Hiszen ez a szélfiú muzsikálni tud!

– Ugyan, dehogy! – szabadkozott ijedtében a kicsi szél, de a madarak körülvették.

– Próbáld meg még egyszer! No! Próbáld csak meg, és muzsikálj nekünk!

A faágon csillogott, villogott a jégcsapsor, és a szellő legfinomabb érintésére kristályhangon zenélni kezdett. A szélfiúcska borzongva, remegve próbálgatta az ezüstös erdei hangszert, azután egyre bátrabban futtatta rajta az ujjait, egyre ügyesebben ütögette őket. A fehérbe dermedt erdő ágai között csengeni-bongani kezdett a szépséges muzsika, mintha hótündérek ezüsthagedűn és fagymanócskák üvegsípokon játszottak volna. Attól kezdve vidám lett a didergő madarak élete. A cimbalmozó szélfiúcska egyre szebben muzsikált nekik. Alvó mókus, alvó medve nem is sejtette, mitől álmodik szépet, mert még az odú mélyére is bekúszott a kedves dallam.

– Milyen könnyű lesz így kivárnunk Tavasz tündér jöttét! – csivitelte a színes tollú madár. Szélfiúcska felfigyelt:

– Ki az a Tavasz tündér?

– Ó, hát nem tudod? Csodálatos, jóságos hatalom, akinek egyetlen napfényes mosolyától újjáéled minden. Megmozdulnak az alvó csigák, kibomlanak a rügyek és édes lesz a virágok kelyhe. Alig várjuk, hogy vidám dalunkkal köszönthessük őt!

– Én is köszönteni szeretném, ezüstmuzsikával! – ujjongott a kicsi szél, és attól kezdve még többet gyakorolt a jégcsapokon, kora reggeltől késő estig. Amikor pedig az erős vihartestvérek zúgva elrepültek a világ más tájaira, ő szép csendesesen meglapult, és ott maradt az erdőn. Nem is akart már hófúvó lenni, mert így sokkal boldogabb volt. Egyszer aztán elérkezett a nagy nap! Ragyogó napfény árasztotta el a tájat, és a madarak hangos csiviteléssel hirdették:

– Itt a tavasz! Jön a tavasz!

A szélfiúcska boldog sietséggel futott az ezüstszebálomhoz, hogy eljátsza rajta a legszebb dalt, amit megtanult. És akkor ... ó, jaj! ... képzeljétek, a sok fénylő jégcsapnak nyomát sem lelte! Az első napsugártól mind leolvadtak a bükkfaágról. Az erdő madárdaltól zengett, a vizeken új fények cikáztak, csak a szélfiúcska érezte úgy, hogy mindjárt utolsót sóhajt keserűségében. Lám, mégis igaza lett a gúnyolódo viharszeleknek: nem való ő másra, mint védett kertek alján ingecskeszárogoatásra. Sírdogálva rejtőzött el a borzongó bokrok közé, amikor hirtelen meleg hang szólította:

– Hol vagy, szélfiúcska? Ne bújj el előlem! Mindent tudok rólad, elcsiripelték a madarak.

No hiszen, erre még jobban elszégyellte magát a kicsi szél, és el akart illanni, de hipp-hopp! ... innen is, onnan is kéklő ibolyák álltak az útjába:

– Vidd el az illatunka! ... Vidd el a sóhajunkat! Körös-körül nevetett az egész világ, de nem csúfondárosan és gúnyosan, mint a téli szél rakoncátlan szélgyerekei, hanem kedvesen, biztatóan és boldogan. Legszebb volt mégis a Tavasz tündér mosolya.

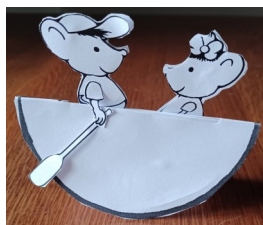
– Éppen ilyen dudorászó szellőcskét kerestem – mondta. – Légy az én hírnököm, szaladj mindenütt előttem, és súgd a fülébe mindenkinek, aki nem hiszi, hogy nemcsak a vihar erős, hanem az is, aki muzsikál, simogat, ringat..

A kis szélfiú azóta is a tavasz hírnöke. Ő hozza el az első virágillatot a városokba. Ha találkozik vele, biztosan megsimogatja a hajátokat.

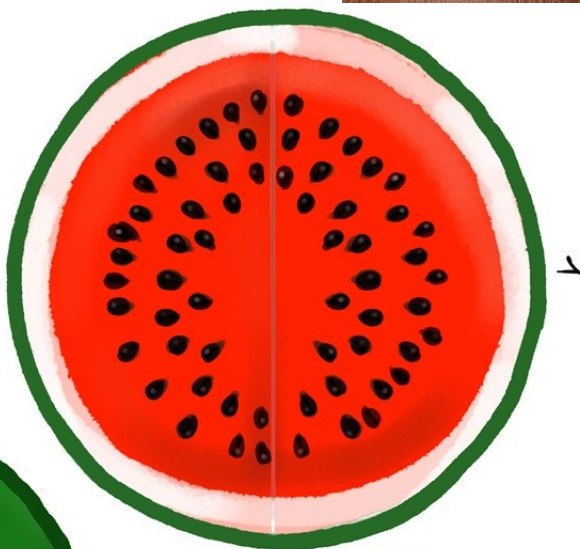
Csónakázó kisegerek

1. Vágd ki a formákat!
2. Ragaszd össze az egereket a fejüknél! Ha szétnyitod a lábukat, akkor meg tudnak állni a dinnye mellett.
3. Ragaszd fel a fiúeger karjait!
4. Hajtsd ketté a dinnyét, a zöld dinnyén vágd ki a nyílást, majd

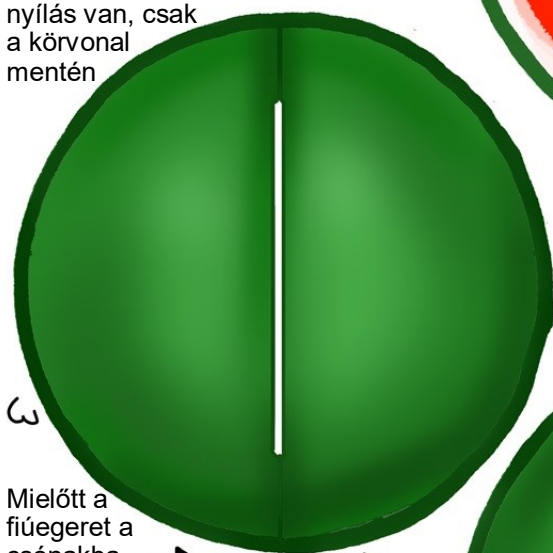

ragaszd össze a számozás szerint!

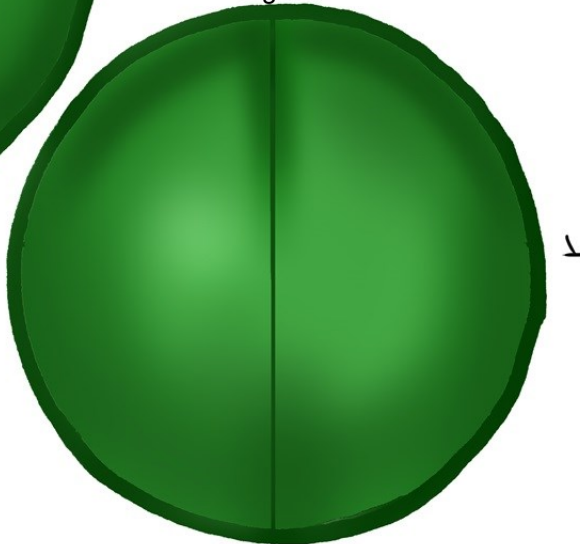
Ügyelj arra, hogy a dinnyét, amin a nyílás van, csak a körvonal mentén

ragasztózd be, hogy később bele tud ültetni az egereket.

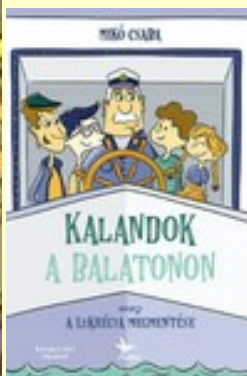

Mielőtt a fiúegeret a csónakba ülteted, ragaszd a kezéhez az evezőt!

Olvastad már?

Mikó Csaba: Kalandok a Balatonon, avagy a Lukrécia megmentése

„- Most pedig itt az ideje, hogy megbeszéljük az őrséget – jelentette ki Gergő.

– Miféle őrséget? – Szőr Morton elcsodálkozott.

– A hajó biztonságáért felelő őrséget – felelte Mukka.

– A hajón ugyanis szabotázs történt – mondta komolyan Zsófi.

A kapitány nem értette.

– De hát ki akarna rosszat a Lukrécianak?

– Nem a Lukrécianak, kapitány úr – felelte Gergő.

– Hanem kinek? – kérdezett vissza még mindig csodálkozva Morton.

A gyerekek hallgattak. Beszédes tekintettel nézték a kapitányt, akinek végre leesett a tantusz.

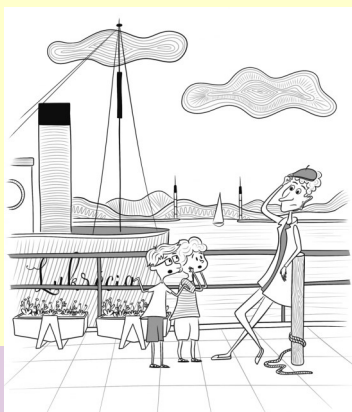
– Aha. Vagy úgy! Engem akarnak elűzni innen.”

„- Lecsapjam, főnök?

– Lecsapod majd megmondom, kit! – rántotta vissza Tótumot a Báró. – Bocsásson meg neki, izé...

– Misztér Kerl.

– Bocsásson meg neki, Miszter Kerl. Szegény olyan sötét, hogy a negró világít a szájában.”

Roszféle alakok sündörögnek a Lukrécia körül. A szemesi kikötő legszebb hajóját egy rejtélyes alak bűnözők se-

gítségével próbálja megszerezni. Csakhogy Gergő, Mukka és Zsófi ezt mindenáron meg akarja akadályozni. A három gyerek nyomozni kezd, így aztán az addigi békés vakációjuk kalandos fordulatot vesz.

Viccek nyárra

- Te megréfáltál valakit április elsején?
- Igen, az ajtót.
- Hogyan?
- Becsaptam.

Úszóedző tanácsa:

- Mindig számold meg, hogy hány-szor buksz a víz alá. És hány-szor jössz fel. Ha az eredmény nem oszt-ható kettővel, nehogy levegőt vegyél!
- Tudod mi történne, ha mindkét füle-det elvesztenéd?
- Rosszul látnék, mert nem lenne ami tartja a szemüvegemet.

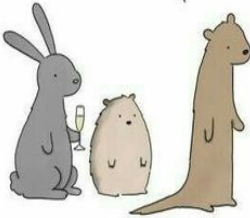
A francba!
Hangyak vannak az
uzsonnámon!

Fű! Az enyémen is!

És itt vannak az
új székek.

Bocsi, srácok.

- Mondj egy gyűjtőszót!
- Persely!

Két tükör beszélget:

- Látsz rajtam valami furcsát?
- Nem. És te rajtam?
- Én sem rajtad.
- Na hát, akkor igazán nem értem, mit bámulnak rajtunk folyton az emberek...

A francba, Tim!
Hát ezért nem hívunk
soha házibulinkba!

- Móricka, milyen jegyet kaptál matek-ból?
- Kettest.
- Miért?
- Kegyelemből.

A júniusi rejtvények megfejtései

Pataki Edit: Tizenkét testvér című versének hiányzó része:

Június – nagy szünetre visz a busz

Pótold úgy a hiányzó magánhangzókat, hogy neveket kapj megfejtésül!

T_IH_A_M_É_R
 A_NN_A_Á_I_A
 V_E_Q_I_K_A
 M_A_R_E_L_L
 Z_S_O_M_B_O_R
 D_O_R_T_T_Y_A
 A_L_X_A_N_D_R_A
 F_L_Ó_I_Á_N
 L_E_V_N_T_E
 K_R_I_S_Z_T_I_Á_N
 L_U_K_R_C_I_A
 B_O_T_O_N_D

1. Mutatós, nem csúnya
2. .A.. Tücsök meséje
3. fekete vagy sárga énekesmadár
4. Apa párja
5. kicsi ellentéte
6. Dániel becézve

S	Z	É	P
T	É	L	I
R	I	G	Ó
A	N	Y	A
N	A	G	Y
D	A	N	I

KERESD MEG A KÉT SZÓ TALÁLKOZÁSÁNÁL ELBÚJT NEVET!

ELFAJUL CSIBE – JULCSI

MAGNÓ RADIÁTOR – **NÓRA**

BARI DADA – **IDA**

EMBER TATÁR – **BERTA**

TEREM MAMA – **EMMA**

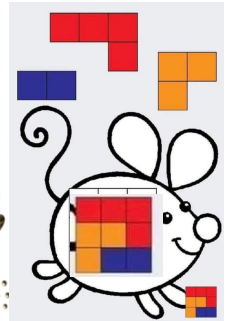
MERI KAPAR – **ERIKA**

LÁTTA MÁSKOR – **TAMÁS**

TÁVOL GALAMB – **OLGA**

HOVÁ KOSÁR – **ÁKOS**

EMEL LAPÁT – **ELLA**

Rejtvények nyárra

A rejtvények megfejtéseit leadhatod a gyerekkönyvtárban és ha szerencséd van, kisorsoljuk a nevedet és ajándécsomagot nyersz.

Nosza, állj neki! Jó szórakozást!

Ha a betűhálóból kihúzod a júlisi névnapokat, majd a megmaradt betűket összeolvasod PatakiEdit: Tizenkét testvér című versének hiányzó része alakul ki. Írd a pontozott vonalra!

V	A	K	C	S	A	B	A
T	I	H	A	M	É	R	Á
C	S	A	R	O	L	T	A
I	K	O	R	N	É	L	Ó
A	N	N	A	M	O	S	T
A	J	U	M	Á	R	T	A
L	Á	S	Z	L	Ó	S	S
L	U	K	R	É	C	I	A

Július –

.....

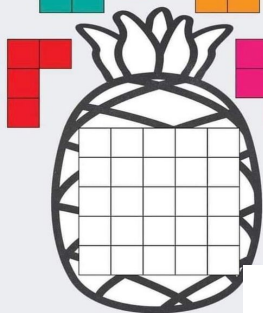
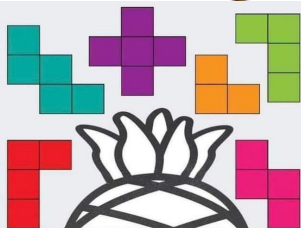
Ha a betűhálóból kihúzod az augusztusi névnapokat, majd a megmaradt betűket összeolvasod **PatakiEdit: Tizenkét testvér** című versének hiányzó része alakul ki. Írd a pontozott vonalra! →

P	I	H	I	L	O	N	A
E	N	G	Á	S	P	Á	R
I	B	O	L	Y	A	J	S
J	Á	C	I	N	T	T	R
L	A	J	O	S	A	N	D
V	A	J	K	O	L	J	F
B	O	G	L	Á	R	K	A
K	L	Á	R	A	U	S	S

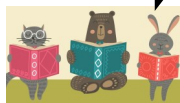

Augusztus – utazz,

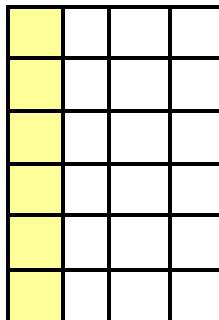
.....

A meghatározások alapján töltsd ki a rejtvényt, s ha ügyes voltál, a színes oszlopban olvashatod a megfejtést. →

1. a kukoricáé sárga
2. madár gyomra
3. sms-t küld
4. orr tréfásan
5. hosszú farkú, kicsi rágcsáló
6. a sivatag hajója

Keress 5 különbséget!

